

Raanen
SAEMIEH

ÅRSBERETNING 2023

Foto: Ronja Larsen og Jørgen Straumfors fremførte lulesamiske barnelåter i Samisk språkkuke.

RAANEN SAEMIEH

FORMÅL

Raanen Saemieh er en samisk kulturforening som ble stiftet i mars 2018. Formålet vårt er å styrke og synliggjøre samisk språk, kultur og samfunn i Rana og på Nordland-Helgeland. Vi skaper sosiale møteplasser for den lokale samiske befolkningen og formidler om samisk språk, kultur, historie og tilstedeværelse i regionen.

Foreningen er partipolitisk uavhengig og åpen for alle. Vi stiller ingen krav om samisk tilhørighet for å være medlem eller delta på foreningens aktiviteter. Alle som ønsker å ta del i det samiske fellesskapet og lære mer om samisk språk, kultur og historie er velkomne.

STYRET

STYREMEDLEMMER I 2023

Styret som ble valgt av årsmøtet 7. november 2021 bestod av følgende personer:

- Siri K. Gaski (leder)
- Victoria Knutsen (nestleder)
- Fransisca K. Herbst (økonomi)
- Marie Steinfjell
- Oddrun Lillegård
- Kurt Egil Nuortta Bjørkmo
- Roy Kappfjell

Styret som ble valgt av årsmøtet 3. oktober 2023 består av følgende personer:

- Siri K. Gaski (leder)
- Fransisca K. Herbst (økonomi)
- Marie Steinfjell
- Roy Kappfjell
- Anne Lajla Kappfjell Gaup
- Stein Bjørgen
- Håvard Sund

Foto: Årsmøtet 3. oktober, da medlemmer fra det forrige og nyvalgte styret deltok.

STYREARBEID I 2023

Styret hadde ingen faste møtetider i 2023, men holdt møter ved behov, som for eksempel i forkant av samenes nasjonaldag i februar og samisk språkuke i oktober. Arbeidsoppgavene utført av styret i 2023 var blant annet:

- Å arrangere samenes nasjonaldag og samisk språkuke.
- Å avslutte kulturminneprosjektet vi startet i 2020.
- Å gi innspill til ny planstrategi for Rana kommune.
- Å revidere og rette feil i tidligere års regnskap.
- Å promotere samiske arrangement og aktiviteter.
- Å formidle om samisk kultur og samfunn lokalt for Helgeland tingrett.

MEDLEMMER

KONTINGENT

Ordinær pris for medlemskap i 2023 var:

- 400 kroner for par og familie.
- 250 kroner for enkeltperson.

Honnør-, student- og ungdomspris i 2023 var:

- 300 kroner for par og familie.
- 200 kroner for enkeltperson.

MEDLEMSUTVIKLING

Ved utgangen av 2023 hadde vi 55 betalende medlemmer. Til sammenligning var det åtte betalende medlemmer i 2022, 67 betalende medlemmer i 2021 og 28 betalende medlemmer i 2020.

Det hadde vært en nedgang i 2022 på grunn av mindre aktivitet i pandemiårene, men aktivitetsnivået økte i 2023, noe utviklingen i medlemstallet også viser.

BARN OG UNGE

Av til sammen 55 betalende medlemmer var det 13 barn og unge under 18 år som stod oppført med familiemedlemskap i foreningen sammen med sine foreldre/foresatte.

AKTIVITETER

SAMISK NASJONALDAG

Den 6. februar var det feiring av den samiske nasjonaldagen på Park 22 med rundt 100 deltakere. Kaja-Regine Sætermo Bientie og Mads Utstrand bidro med joik og musikk. Vi fikk suovas og kyllinggryte fra Park 22 og ordfører Geir Waage holdt en hilsningstale til forsamlingen på vegne av Rana kommune. Samme kveld var det også to visninger av «Ellos Eatnu – La elva leve» på Rana kino, hvor lederen i foreninga holdt en introduksjon.

Foto: Kaja-Regine Bientie og Mads Utstrand på feiringen av den samiske nasjonaldagen på Park 22. Bildet ble tatt mens de fremførte den samiske nasjonaljoiken, «Sámi eatnan duoddariid» av Nils-Aslak Valkeapää.

INNSPILL TIL RANA KOMMUNE

Høsten 2023 fikk vi en orientering om Rana kommunes arbeid med planstrategi for 2024-2027 og revisjon av kommuneplan for 2017-2027. Da ga vi følgende innspill:

«Manglende kunnskap i kommunens administrasjon og politiske ledelse om lovkrav og rettigheter knyttet til samisk kultur, språk og samfunnsliv bidrar til generell misnøye i den samiske befolkningen i Rana. Kommunen har et forbedringspotensial på følgende områder:

- *Samisk språkopplæring.*
- *Holdninger foreldre kan oppleve å møte i skolen som tilrettelegger av samisk språkopplæring.*
- *Anerkjennelse av samisk kultur i Ranasamfunnet.*
- *Dialog med samiske interesser i saker som er viktige for samisk kultur, språk og samfunnsliv.*

KULTURMINNEPROSJEKT

I årene 2020-2023 fikk vi 155 000 kr fra Sametinget og 40 000 kr fra Heltzens minnefond for å registrere samiske kulturminner i den nord-østre delen av Rana. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med Helgeland Museums avdeling i Rana og Saemien Sijte, det sørsamiske museet på Snåsa.

Registreringene ble utført i sommersesongene 2020-2022 av arkeolog Erik Norberg (Saemien Sijte), arkeologistudent Marthe Stupforsmo (UiT) prosjektleder/feltarbeider Roy Kappfjell (Raanen Saemieh). Prosjektarbeidet i 2023 handlet om å skrive og lage design for rapport, samt å gjøre ferdig prosjektrengskap for å få utbetalt siste rest av tilskudd.

Foto: Roy Kappfjell. Fra skaret mellom Stokkafjellet og Nasafjellet i Rana kommune. Bildet viser 3 av til sammen 120 kulturminner som ble registrert i prosjektet. Flyttblokka i forgrunnen huser et beingjemme og bak denne ligger et kultivert boplassområde med to aernieh (samiske ildsteder).

ÅRSMØTE FOR 2023

Foreningens årsmøte ble avholdt 3. oktober i lokalene til Væxt Mo i Rana. Årsmøtet gjorde vedtektsendringer, godkjente regnskap for 2022 og 2021 (siden det ikke hadde vært et årsmøte i 2022), og behandlet budsjett for det inneværende året.

Vi takket Oddrun Lillegård, Victoria Knutsen og Kurt-Egil Nuortta Bjørkmo for innsatsen som styremedlemmer de siste årene, samtidig som vi ønsket de nye styremedlemmene Håvard Sund, Stein Bjørgen og Anne Lajla Kappfjell Gaup velkommen.

Det var ellers ingen andre innkomne saker. Fransisca Kappfjell Herbst var møteleder og Siri K. Gaski var referent.

SAMISK SPRÅKUKUKE

Samisk språkuke er et årlig landsdekkende arrangement med mange små og store aktiviteter som skjer rundt omkring i hele Norge, Sverige og Finland. Målet er at de samiske språkene skal høres og synes overalt.

Samisk språkuke har blitt arrangert siden 2020, men oktober 2023 var det første året vi arrangerte en lokal språkuke i Rana. Den ble støttet med 40 000 kr fra Sametinget og 10 000 kr fra Rana kommune. Vi arrangerte den med følgende program:

DATO	ARRANGEMENT	DELTAKERE
24/10	Foredrag med Tom Kappfjell om sørsamisk religion, offertradisjoner og slektskap på Rana Museum.	23
25/10	Lulesamisk barnekonserter med Ronja Larsen og Jørgen Straumfors på Rana Museum.	26
26/10	Språkkafé med språkbingo på Væxt Mo i Rana.	24
27/10	Nordsamisk yoga og språkbad med instruktør Leammuid Biret Rávdná på YogaBiret Studio.	6
28/10	Sørsamisk håndverkskurs i bringklede og perlesøm med Ole-Henrik Bjørkmo Lifjell på Væxt Mo i Rana.	5
29/10	Dag 2 av sørsamisk håndverkskurs.	5

Foto: Tom Kappfjell og Leammuid Biret Rávdná under Samisk språkkuke. Tom holdt foredrag om sørsamisk religion, offertradisjoner og slektskap. Biret var instruktør for nordsamisk yoga og språkbad.

ARRANGEMENTER OG AKTIVITETER I REGI AV ANDRE

I tillegg til de nevnte aktivitetene og møtene i egen regi, gjorde styret sitt beste i 2023 for å dele arrangementer og hendelser på vår Facebook-side og Facebook-gruppe som kunne være av interesse for medlemmene:

- Minnemarkering for Dunderlandsulykken arrangert av NRL.
- Visning av filmen «Tystnaden i Sápmi» på Rana kino.
- Foredrag om samiske bygselretter i Rana og Hemnes på Rana museum.
- Foredrag om samiske kulturminner i Saltfjellet/Svartisen på Rana bibliotek.
- Forestillingen «Allaq» på Nordland teater.
- Åpningskonserter med Mari Boine på Smeltingdigen.
- Lyttedugnad om Sannhet og forsoning på Rana bibliotek.

ØKONOMISK UTVIKLING

ÅRSRESULTAT

Årsregnskapet viser **-25 107 kr** i underskudd for Raanen Saemieh i 2023.

Det negative årsresultatet skyldtes at vi hadde kostnader for **-12 966 kr** i kulturminneprosjektet som ikke kunne dekkes av tilskuddet fra Sametinget, og at vi arrangerte nasjonaldag for **-21 337 kr** uten å søke om å få tilskudd fra Rana kommune. Uten kulturminneprosjektet og nasjonaldagsfeiringen ville årsresultatet blitt positivt med **9 196 kr**.

EGENKAPITAL

Underskuddet i 2023 reduserte egenkapitalen til foreningen med **-25 107 kr**.

Egenkapitalen, som var **36 997 kr** i starten av året, bestod av overskudd fra kontingent, lotteri og grasrotandel i 2019 og 2020. Midlene skulle egentlig brukes for å skape medlemsaktivitet i 2020 og 2021, men arrangementene måtte avlyses på grunn av smittevernstiltakene i pandemien.

Styret valgte bevisst å bruke oppsparte egenkapital som finansiering for kulturminneprosjektet og nasjonaldagsfeiringen i 2023. Dette reduserte egenkapitalen til å bli **11 890 kr** ved utgangen av året.

GJELD

Foreningen hadde en positiv gjeldsutvikling i 2023.

Gjelden ved starten av året (**-74 318,96 kr**) bestod av lønn, reisegodtgjørelser og utlegg som vi ennå ikke hadde utbetalt til ansatte og styremedlemmer i kulturminneprosjektet. Denne gjelden nedbetalte vi da den siste delen av prosjekttilskuddet kom fra Sametinget i september.

Gjelden ved utgangen av året (**-20 558 kr**) bestod av kostnader for å arrangere Samisk språkuke i oktober. Den skyldtes at vi bare fikk halvparten (**20 000 kr**) av det totale tilskuddsbeløpet fra Sametinget i 2023. Resten kom da vi sendte rapport og prosjektrengnskap i starten av 2024.

BALANSEFØRTE EIENDELER

Det var en betydelig nedgang i foreningens balanseførte eiendeler i 2023. Underskudd og redusert egenkapital bidro noe til dette, men den største nedgangen skyldtes krav på tilskudd for til sammen **101 034 kr** i kulturminneprosjektet. Disse kom fra Sametinget og Heltzens minnefond i juli og september og ble brukt til å betale gjeld og andre prosjektkostnader for året.

KOSTNADSFØRTE EIENDELER

Raanen Saemieh eier ingen fysiske eiendeler av så store økonomiske verdier at de kan balanseføres i regnskapet, men vi disponerer et lite lager av mindre gjenstander som har blitt kjøpt i forbindelse med kulturminneprosjekt, nasjonaldagsfeiring og andre arrangement.

De kostnadsførte eiendelene våre inkluderer blant annet: jordsonder, GPS-er, kaffekanner, samiske flagg og spillebrikker til «Daabloe». I 2023 økte vi denne beholdningen med å kjøpe kaffekanner for å bruke til arrangementene i Samisk språkuke.

ÅRSREGNSKAP

DRIFTSINNTEKTER

KONTO		2023	2022	ENDRING
3200	Salgsinntekt varer	1 965,00	0,00	1 965,00
3231	Salgsinntekt kontingent	9 000,00	1 100,00	7 900,00
3232	Salgsinntekt lotteri	2 170,00	2 500,00	-330,00
3234	Salgsinntekt kurs	6 000,00	0,00	6 000,00
3235	Salgsinntekt servering	27,00	0,00	27,00
3482	Offentlig tilskudd for prosjekt	15 305,49	5 997,00	9 308,49
3483	Offentlig tilskudd for arrangement	50 000,00	40 000,00	10 000,00
3921	Gave/donasjon/sponsing	1 210,00	945,00	265,00
3922	Grasrotandel	6 500,70	6 292,70	208,00
SUM		92 178,19	56 834,70	35 343,49

DRIFTSKOSTNADER

KONTO		2023	2022	ENDRING
4311	Premie for lotteri, konkurranse o.l.	-2 175,00	0,00	-2 175,00
4322	Håndverk - duedtie	-1 130,00	0,00	-1 130,00
4511	Leie lokaler til arrangement, kurs, o.l.	-7 500,00	-2 000,00	-5 500,00
4512	Servering til arrangement, kurs o.l.	-8 887,34	-12 490,30	3 602,96
4521	Honorar for kurs/opplæring	-20 000,00	0,00	-20 000,00
4522	Honorar for foredrag	-12 000,00	0,00	-12 000,00
4523	Honorar for scenekunst/underholdning	-18 500,00	-10 000,00	-8 500,00
4534	Honorar for visuelle/grafiske tjenester	-21 649,00	0,00	-21 649,00
4535	Honorar for tekniske tjenester	-1 500,00	0,00	-1 500,00
5023	Lønn for scenekunst/underholdning	-3 500,00	-10 000,00	6 500,00
6300	Leie lokaler	-8 000,00	-11 565,00	3 565,00
6553	Programvare	-4 595,54	-3 473,22	-1 122,32
6560	Forbruksmateriell	-229,00	0,00	-229,00
6705	Regnskapshonorar	-4 758,00	0,00	-4 758,00
7100	Bilgodtgjørelse, etter satser	-631,00	-2 662,00	2 031,00
7130	Reisegodtgjørelse, etter satser	0,00	-2 175,00	2 175,00
7150	Diettgodtgjørelse, etter satser	-200,00	-1 160,00	960,00
7601	Royalties og lisensavgift	-755,00	0,00	-755,00
7740	Øreavrunding	0,00	-0,96	0,96
7770	Bank- og kortgebyr	-242,41	-102,25	-140,16
7798	Annen kostnad med skattefradrag	0,00	-459,38	459,38
SUM		-116 252,29	-56 088,11	-60 164,18

DRIFTSRESULTAT

KONTO		2023	2022	ENDRING
Driftsinntekter		92 178,00	56 834,70	35 343,49
Driftskostnader		-116 252,29	-56 088,11	-60 164,18
SUM		-24 074,10	746,59	-24 820,69

FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

KONTO		2023	2022	ENDRING
8140	Rentekostnad, uten skattefradrag	-1 033,00	0,00	-1 033,00
8155	Rentekostnad leverandørgjeld	0,00	-24,26	-24,26
SUM		-1 033,00	-24,26	-1 008,74

ÅRSRESULTAT

KONTO		2023	2022	ENDRING
	Driftsresultat	-24 074,10	56 834,70	35 343,49
	Finansinntekter og finanskostnader	-1 033,00	-56 088,11	-60 164,18
SUM		-25 829,43	-2 875,05	-25 829,22

EIENDELER

KONTO		2023	2022	ENDRING
1399	Andre langsiktige fordringer	400,00	400,00	0,00
1500	Kundefordringer	0,00	0,00	0,00
1530	Opptjent, ikke fakturert driftsinntekt	0,00	250,00	-250,00
1531	Krav på private tilskudd	0,00	38 839,00	-38 839,00
1670	Krav på offentlige tilskudd	20 000,00	62 194,51	-42 194,51
1700	Forskuddsbetalt leiekostnad	2 000,00	0,00	2 000,00
1920	Organisasjonskonto	10 048,22	11 632,77	-1 584,55
1950	Skattetrekkkonto	0,00	0,00	0,00
SUM		-32 448,22	-113 315,96	-80 868,06

EGENKAPITAL OG GJELD

KONTO		2023	2022	ENDRING
2050	Annen egenkapital	-11 890,22	-36 997,32	25 107,10
2171	Uopptjent offentlig tilskudd	0,00	0,00	0,00
2291	Gjeld til andre langsiktig	-17 000,00	-20 000,00	3 000,00
2400	Leverandørgjeld	0,00	-2 000,00	2 000,00
2600	Forskuddstrekk	0,00	-4 046,00	4 046,00
2911	Gjeld til ansatte kortsiktig	0,00	-45 217,54	45 217,54
2941	Skyldige feriepenger	0,00	0,00	0,00
2965	Forskuddsbetalt inntekt	0,00	0,00	0,00
2991	Gjeld til andre kortsiktig	-3 558,00	-5 055,42	1 497,42
2999	Annen kortsiktig gjeld	0,00	0,00	0,00
SUM		-32 448,22	-113 315,96	-80 868,06